

Zgorelo je v Gotovljah pri Žavcu gospodarsko poslopje posestnika Premika.

Grof Clary, c. k. namestnik, si je ogledal 23. julija v spremstvu okrajnega načelnika Orčiga in trdnega nadzornika Matjašča od toče uničene vinograde v Halozah. Namen je bil, da se vrlada sama prepriča, kako velikanska je povrzočena škoda, da odredi potem čim pravičnejšo razdelitev podpor. Gospodje so se peljali najprvo v Leskovec, le-tam jim je izročil nadučitelj spominski knjigo. Dospeli so v Okič, kjer so si ogledali zgradbo nove ceste, katero vodi deželni inženier Polhamer in ki bode stala 45.000 krov. Vkljub velikanski vročini so šli gospodje skozi Haloz ter so si ogledali vse osebno. Skozi Veliki Okič so prišli čisto do hrvatske meje. Vrili so se skozi Paradiž, Sv. Elizabeto in Slavino. Namestnik se je prav uljudno s kmeti pogovarjal ter je obžaloval, da si ni mogel preje škodo ogledati. Grof Clary je na vsak način pokazal, da je mož na svojem mestu. Upajmo tedaj, da bode voda vse storila, da se olajša velika škoda halozkih vinogradnikov.

Teharje — zmagali! 21. julija so pričele občinske volitve v Teharjeh pri Celju. Prvaki so napeli vse sile, da bi zmagali nad ljudstvom. Ali vkljub temu, da jim je pomagal cel tucat celjskih dohtarjev, da so duhovni po starosti navedi zlorabljeni leco, je zmagala „Štajerčeva napredna stranka. V 3. razredu, kjer je bil boj najujši, so dobili napredni kandidati po 165, klerikalci pa po 146 glasov. V 2. razredu so zmagali prvaki, v prvem pa zopet naši somišljeniki. Naprednjaki imajo tedaj dvetretjinsko večino in je zmaga popolna. Čast naprednim možem, ki volijo po preprečjanju in ne po komandu mračne prvaške gospode!

Klerikalni pretepač. V Trnovcih pri Ptiju je kmet Fideršek brez vsega vzroka napadel z viliami 16letnega kočarskega sina V. Papeža ter ga hudo telesno poškodoval.

Nesreča pri streljaju proti toči. V vinogradu veleposestnika Poseka v Ločah pri Konjicah je pred par dnevi streljala viničarka proti toči, a na nesrečo se je možnar razletel ter si to hudo ranil. Pripeljali so jo v bolnišnico v Konjicah.

Iz Koroškega.

Iz šentjakobske fare v Rožu. Klerikalna svojat je tu zopet na delu ter začela prirejati razne komedije in hujskajoče veselice v domačem norem domu. Kapo vseh teh norij je domač župnik Ražun, kakov bi banič ne bilo pametnejšega dela na svetu. Najbrže mu zopet manjka čvenka za kloštersko šolo. Ali za šolo se po navadi odda samo malo, vse se kar sproti zapiše, kakov je to bilo pri zadnji veselici 22. junija. Celo iz Ljubljane je semkaj došlo nekaj mladih študentov, ki so tu prav po divjašku in ne po dijaško zmerjali naše mirno napredno prebivalstvo, prepevali hujskajoče pesmi in dolgo v noč so tulili: „Črna zemlja naj se vgrezne pred temi nemčurji!“ Denarja so baje dosti skupaj nabrali, ker so pili, da jim je vince stal do možganov in končno niso znali, kaj učanjo. Lepa banda! Župnik pa naj bi imel nekaj ponosa ter se ne pajdaši s takimi smrkovi in s svojim netaktnim vedenjem ne pobujševal poštenih faranov. Imeli smo tu pred enim č. g. župnika Aplena, tega smo brez izjeme čislali, nobenega prepira tu ni bilo, odkar pa je semkaj prišel sedaj župnik Ražun, se je blaženi mir preselil iz našega prijaznega kraja. Kam ploveš, župnik? Zakaj peša vera? Napredno ljudstvo pa opozarjam, naj se ne da premotiti in oslepariti, kadar k vam prihajajo letat za prvaško šolo, v kateri bi se vaša deca se naučila niti koristnega za življienje, iz katere hodo popolnoma izbacniti nemški poduk. Tedaj, naprednjaki, bodite na strazi in držite se svojih starih pravic. Saj bi bila sramota, ako bi na Koroškem vladala nad vami prvaški dohtar in far.

Po svetu.

Solske novice. Mariborsko državno realko je obiskalo v preteklem letu 242 učencev (234 Nemec, 7 Slovencev, 1 Čeh). Odliko je napisalo 19, 1. razred 121, 2. razred 51, 3. razred 24 učencev. — Graško 2. državno realko vodil bode odslej direktor dr. Schwaighofer. —

Vsi gozdno šolo v Bruku na Muri je obiskalo 12 učencev; 2 sta napravila izpit z odliko. —

Kronika. Znamke po 5 h, ki so bile doslej plave, se izdajo v zeleni barvi, kadar se porabi zalog. — Szatmarski škof Bela Mayer pustil je svojo službo; letne pokojnine dobi 24.000 K; stradati mu ne bo treba. — Vatikan, velikanska palača rimskega papeža, potrebuje poprave; koštalo bo to več milijonov, ali papež ima dosti drobiža. — V Gradcu prične v kratkem poštni promet z avtomobili. — Veliki nemški pesnik in pisatelj ter član gospodske zbornice Ferdinand pl. Saar je umrl na Dunaju. — V Ljubljani je umrl veleindustrialec Karl Luckmann; bil je obče priljubljen in znamenit gospodar. — Ljubljanska smodnišnica (pulverturm) je zletela v zrak; strela je udarila v hišo; razletelo je 2000 kg smodnika; ko bi večja smodnišnica eksplodirala, v kateri se nahaja 200.000 kg smodnika, razrušila bi celo Ljubljano. — Neki jezuit iz sv. Marije pri Toplicah je imenoval učitelje „krvničke hudiča“; mož zaslubi pasji bič. — V Mariboru bodo ustanovili novo tiskarno in nov list „Marburger Presse“, denarja imajo 50.000 K. — Dunajska črevljarska zadruga je sklenila zvišanje cen čevljev od 2—3 K. — Na Kitajskem je letošnja žetev popolnoma uničena. — Po Novem Jorku pometata ceste 10.000 revnih otrok. — V Srbiji uničujejo šolski otroci škodljivo mrčesje; letos so pokončali že 21 milijonov metuljev; vrlada plača za 500 metuljev 0,20 dinarjev. To je pametno in tudi v naših krajih se prične s to uredbo.

Gospodarske.

Važno za kokošarstvo. Vsaka pridna gospodinja dobro vede, da se za jajca, piščance in kokoši dobi marsikak groš, ki ga je v vsaki hiši kravno treba. Ali tu je treba paziti, da so kokoši izvrstne sorte. Slaba kokoš slabno nese in se tudi slabo prodá. V ptujskem okraju bi bilo v tem oziru treba marsikaj izboljšati. Zato se je ptujski okr. zastop potrudil za povzdrogo tudi te vrste gospodinjstva in do 6. avgusta t. l. sprejema v pisarni okr. odbora v Ptiju narociša za nakup lepih belih, za pleme izvrstnih petelinov, ki jih redi dobro znano in zaslubo gospodarsko društvo v Rothweiu pri Mariboru. Napredne kmetice, mi vam svetujemo, da se poslužite te ugodne prilike ter pokazete, da se rade poprimete vsakega napredka, ki je v vašo lastno korist.

Ne dajte živalim plesnivega kruha. Sem ter tje imajo ljudje razvado, da dajejo perutni plesni kruh. To je škodljivo. Dober kruh sicer je tečna hrana za domačo živil, plesni kruh pa je naravnost strupen in nevaren, ker povzroča drisko, napenjanje, vnetje trebušnega drobja in žival po navadi pogine. Da se plesnoba na kruhu odstrani in da ne škoduje, naj se prej kruh skuha, da poginejo glivice, ki načravljajo plesnovo.

Kmečki koledar za avgust. Kedar se avgust h koncu bije, vreme rado rep zavije. — Po Kristusovem spremenjenju (6. avg.) se tudi na zemlji začenja vse spremišnati na pr. gozd rumeneti itd. — Lep Lovrenc (10. avg.) lepa jesen. — Sv. Lovrenca vsaka voda zdene — t. j. že prihaja hladno biti. — Po sv. Lovrencu ne raste več ne drevje ne trsje. — Kakoršen je sv. Jernej, takošna bo vsa jesen. — Če je na dan sv. Lovrenca lepo vreme bilo, se tudi v jeseni ne bo skazilo. — Sv. Jerneja mokre meglice, spijejo strd za potice. — Po sv. Jerneju niso kumare (murke) več dobre. — Če se sv. Jerneja zrel grozd najde, bo dobro vino. — Če kukavica dolgo kukuje, si tisto leto kmet kupuje. — Če je okoli sv. Lovrenca vedro vreme, bo sladka vinska kapljica. — Kar avgust ne skuha, tudi september ne speče. — Proso zasliši mlatiče, pa skoči v latiče. — Jasna velika maša dobro vino donaša. — Greh je pred sv. Jakobom krompir kopati, pred sv. Lovretom slivo odtrgati in pred veliko mašo jabolko zagrizniti. — Med mašama znesena jajca se lehko dolgo česa hranijo. — Med mašama beri in suši zdravilna zelišča. — Kdor po mali maši kosi, ta otavo za pečo suši. —

Kaka je bila letina 1905? Poljedelsko ministarstvo je o tem prijavilo sledečo statistiko: Lansko leto se je pridelalo v avstrijskih dež-

lah 14,840.941 metrskih centov (stotov) pšenice (za hektar 13,2 met. c.); 13,597 pire (2,8); 24,840.393 rži (12,7); 15,342.879 ječmena (12,9); 17,981.070 ovsja (9,9); 4,392.516 koruze (12,6); 867.039 prosa (13,6); 153,597.700 slame; 61.830 maka (8,7); 347.994 lanenega semena (4,8); 558.496 lana (7,7); 168.793 konopnega semena (6,8); 173.539 konoplje (6,5); 65.143 tabaka (12,3); 178.286 hmelja (8,2); 158,346.056 krompirja (122,7); 71,844.818 sladkorne pese (276,4); 30,276.860 korenja in per (233,9); 7,784.126 zelja (106,1); 1,309.580 buč (31); 83,390.943 sena (10,1); 21.502 grozja, 42,888 kostanja; 28.721 fig; 2,944.588 sadja s koščicami (Steinobst); 2,714.203 sadja s pečkami (Kernobst); 32,657 orehov; 3,314.005 hektolitrov sočivja (11,6); 2,996.182 hektolitrov belega vina; 2,083.200 rdečega vina; 257.882 hektolitrov šilherja (21,4). Vsega obdelanega in rodovitnega zemljišča je v tostranski avstrijski polovici 28,249.622 hektarov in izmed tega je: 10, 624. 161 njiv, 3,071 travnikov, 241,819 vinogradov, 979.561 gozdov. Lanska letina je bila srednje dobra.

Listnica uredništva in upraviteljstva.

Kaplan Lassbacher, Sv. Anton v Sl. Gorici: Tonzuiran prijatelj, če se na glavo postaviš, ti ne objavimo tvoj neumni popravek. **Bralno društvo na Dobrni:** Fejst kerli ste, možkarji, ali če so Vam prav „nebesa odprtia“, ne objavimo Vašega duhovitega „popravka“. Tožite! — **Kaplan Schreiner:** Hudirja, Vi ste pa hud fant. Ali mi smo taki „grešniki“, da nas briga vaša jeza toliko, kakor lanský sneg. Ljubček v kuti, vas dopis romu v koš in se za cel tucat „popravkov“ imamo prostora. Servus! — **Gospod J. Čuček**, učitelj v Pečicah, nam ni nikdar poslat kakega dopisa o Vaupotiču, župniku v Podsredi. — **Mürz zuschlag**. Veseli nas, da Vam list ugaja. — F. K. Weisenberg. Dne 19. junija je prisla številka nazaj, zato smo Vas prečrtali. Zdaj bote zopet redno dobivali list. — **Dornova**. Dopis žaljiv, ne priobčimo. — **Velenje. Ustrežemo.** — **Sv. Jurij na Ščavnici.** Preosebno. Plantakura naznani šolski oblasti. Kaj reče o njegovih ljubimski zvezgi g. župnik? — **Lembach. Pustite to. Pisite nam kaj druzega.** — **Novi Slov. Stajerc:** Ker je očvidno, da hočete s svojimi ničvrednimi insulti škodovati osebam, ako ravno se Vam je že dokazalo, da lažete in le lažete, napeli budem v prihodnji številki druge strune!

Loterijske številke.

Trst, dne 29. julija: 50, 54, 19, 26, 18. Gradec, dne 14. julija: 55, 38, 8, 35, 13.

Svoji k svojim.

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, naprednjakov. Ogibajte se takozvanih „narodnih“ trgovin klerikalcev in prvakov!

